

959

Na osnovu člana 17. stav 2. i člana 72. Zakona o hrani ("Službeni glasnik BiH", broj 50/04) i člana 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Agencije za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine, u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, na 4. sjednici održanoj 21. marta 2012. godine, donijelo je

**PRAVILNIK
O DEFINIRANJU, OPISIVANJU, PREZENTIRANJU,
OZNAČAVANJU I ZAŠTITI GEOGRAFSKIH OZNAKA
JAKIH ALKOHOLNIH PIĆA**

DIO PRVI - OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Predmet)

- (1) Ovim pravilnikom uređuju se pravila o određivanju definicija, opisivanju, prezentiranju, označavanju i zaštiti geografskih oznaka jakih alkoholnih pića.
- (2) Odredbe ovog pravilnika primjenjuju se na sva jaka alkoholna pića koja se nalaze na tržištu Bosne i Hercegovine bilo da su ona proizvedena u Bosni i Hercegovini ili izvan Bosne i Hercegovine kao i na jaka alkoholna pića proizvedena u Bosni i Hercegovini, a namijenjena za izvoz. Odredbe ovog pravilnika također se primjenjuju i na upotrebu etilnog alkohola i/ili destilata poljoprivrednog porijekla u proizvodnji alkoholnih pića te na upotrebu naziva jakih alkoholnih pića kod prezentiranja i označavanja hrane.
- (3) Izuzetno, ako zemlje uvoznice to zahtijevaju, može se odobriti izuzeće od propisa iz aneksa I. i II. koji su sastavni dio ovog pravilnika na osnovu ugovorenog izvoznog kvaliteta navedenog u ugovoru uz saglasnost Agencije za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Agencija).

Član 2.

(Definicija)

- (1) Jaka alkoholna pića u smislu ovog pravilnika su alkoholna pića:
 - a) namijenjena za ljudsku potrošnju;
 - b) koja imaju posebna organoleptička svojstva;
 - c) koja sadrže minimalno 15% vol. alkohola;
 - d) koja su proizvedena:
 - 1) direktno:
 - destilacijom, sa ili bez dodavanja aroma, prirodno prevrelih sirovina poljoprivrednog porijekla, i/ili
 - maceracijom ili sličnom preradom bilja u etilnom alkoholu poljoprivrednog porijekla i/ili u destilatima poljoprivrednog porijekla, i/ili u jakim alkoholnim pićima u smislu ovog pravilnika, i/ili;
 - dodavanjem aroma, šećera ili drugih zaslađivača sadržanih u Aneksu I. tački (3) ovog pravilnika i/ili drugih poljoprivrednih proizvoda i/ili prehrambenih proizvoda etilnom alkoholu poljoprivrednog porijekla i/ili destilatima poljoprivrednog porijekla i/ili jakim alkoholnim pićima u smislu ovog pravilnika,
 - 2) ili miješanjem jakog alkoholnog pića s jednim ili više:
 - drugih jakih alkoholnih pića i/ili

- etilnim alkoholom poljoprivrednog porijekla ili destilatima poljoprivrednog porijekla, i/ili
- drugih alkoholnih pića, i/ili
- pića.

- (2) Proizvodi koji su svrstani u carinsku tarifu (CT) 2203, 2204, 2205, 2206 i 2207 neće se smatrati jakim alkoholnim pićima.
- (3) Minimalna alkoholna jakost navedena u stavu (1) tačka c) ovog člana ne dovodi u pitanje definiciju proizvoda u kategoriji 41. utvrđenu u Aneksu II. ovog pravilnika.
- (4) Za potrebe ovog pravilnika tehničke definicije i kriteriji utvrđeni su u Aneksu I. ovog pravilnika.

Član 3.

(Porijeklo etilnog alkohola)

- (1) Etilni alkohol koji se koristi u proizvodnji jakih alkoholnih pića i svih njihovih sastojaka mora biti poljoprivrednog porijekla.
- (2) Etilni alkohol koji se koristi u proizvodnji jakih alkoholnih pića treba biti u skladu s definicijom navedenom u Aneksu I. tačka (1) ovog pravilnika.
- (3) Etilni alkohol koji se koristi za razrjeđivanje ili otapanje bojila, aroma ili drugih dopuštenih aditiva koji se koriste u proizvodnji jakih alkoholnih pića treba biti poljoprivrednog porijekla.
- (4) Alkoholna pića ne smiju sadržavati alkohol sintetičkog porijekla ni neki drugi alkohol koji nije poljoprivrednog porijekla.

Član 4.

(Kategorije jakih alkoholnih pića)

Jaka alkoholna pića klasificiraju se u kategorije prema definicijama utvrđenim u Aneksu II. ovog pravilnika.

Član 5.

(Opće odredbe kategorija jakih alkoholnih pića)

- (1) Jaka alkoholna pića definirana prema kategorijama koje su označene tač. od 1. do 14. u Aneksu II. ovog pravilnika treba da, ako ovim pravilnikom nije drugačije propisano, ispunjavaju sljedeće uslove:
 - a) budu proizvedena alkoholnom fermentacijom i destilacijom isključivo iz sirovina, koje su u smislu određenih definicija predviđene za pojedino jako alkoholno piće;
 - b) bez dodatka razrijeđenog ili nerazrijeđenog alkohola kako je definirano u Aneksu I. tačka (5) ovog pravilnika;
 - c) bez dodatka aromatičnih tvari;
 - d) s dodatkom karamela samo kao sredstva za prilagođavanje boje;
 - e) bez zaslađivanja, osim u slučaju kako bi se zaokružilo konačan okus proizvoda u količini od maksimalno 10g/l, u skladu s Aneksom I. tačka (3) ovog pravilnika.
- (2) Jaka alkoholna pića definirana prema kategorijama koje su označene tač. od 15. do 46. u Aneksu II. ovog pravilnika treba da, ako ovim pravilnikom nije drugačije propisano, ispunjavaju sljedeće uslove:
 - a) budu proizvedena od poljoprivrednih sirovina;
 - b) može im se dodavati alkohol kako je definirano u Aneksu I. tačka (5) ovog pravilnika;
 - c) mogu sadržavati prirodne ili prirodno identične aromatične tvari i aromatične pripravke u skladu s posebnim propisom o aromama;
 - d) mogu sadržavati bojila kako je navedeno u Aneksu I. tačka (10) ovog pravilnika;

- e) mogu se zaslađivati kako bi odgovarali posebnim karakteristikama proizvoda u skladu s Aneksom I. tačka (3) ovog pravilnika.
- (3) Ostala jaka alkoholna pića koja ne zadovoljavaju kriterije kategorija od 1. do 46. Aneksa II. ovog pravilnika treba da, ako ovim pravilnikom nije drugačije propisano, ispunjavaju sljedeće uslove:
- budu proizvedena od poljoprivrednih sirovina i/ili od prehrambenih proizvoda namijenjenih za ljudsku potrošnju;
 - može im se dodavati alkohol kako je definirano u Aneksu I. tačka (5) ovog pravilnika;
 - mogu sadržavati jednu ili više aroma u skladu s posebnim propisom o aromama;
 - mogu sadržavati bojilo kako je definirano u Aneksu I. tačka (10) ovog pravilnika;
 - mogu se zaslađivati kako bi odgovarali posebnim karakteristikama proizvoda u skladu s Aneksom I. tačka (3) ovog pravilnika.

Član 6.
(Izuzeci)

- Izuzetno od člana 5. ovog pravilnika, za jaka alkoholnih pića proizvedena na teritoriji Bosne i Hercegovine, a posebno za geografske oznake koje će se registrirati, mogu se donijeti strožija pravila u pogledu proizvodnje, opisivanja, prezentiranja i označavanja jakih alkoholnih pića u odnosu na ona iz Aneksa II. ovog pravilnika.
- Ne smije se zabraniti ili ograničiti uvoz, prodaja ili potrošnja jakih alkoholnih pića koja zadovoljavaju odredbe ovog pravilnika.

**DIO DRUGI - POSEBNE ODREDBE
POGLAVLJE I. OPISIVANJE, PREZENTIRANJE I
OZNAČAVANJE JAKIH ALKOHOLNIH PIĆA**

Član 7.
(Definicije)

U smislu ovog pravilnika, značenje pojmova "opisivanje", "prezentiranje" i "označavanje" definirano je u Aneksu I. tač. (14), (15) i (16) ovog pravilnika.

Član 8.

(Nazivi jakih alkoholnih pića)

U skladu s odredbama Pravilnika o općem deklariranju ili označavanju upakirane hrane ("Službeni glasnik BiH", broj 87/08), naziv pod kojim se jako alkoholno piće stavlja na tržište podliježe odredbama utvrđenim u ovom pravilniku.

Član 9.

(Posebne odredbe vezane za nazive jakih alkoholnih pića)

- Jaka alkoholna pića koja zadovoljavaju uslove za proizvode definirane u kategorijama od 1. do 46. Aneksa II. ovog pravilnika moraju kod opisivanja, prezentiranja i označavanja nositi naziv koji je za njih predviđen.
- Ako jako alkoholno piće odgovara definiciji utvrđenu u članu 2. ovog pravilnika, ali ne zadovoljava kriterije za uvrštavanje u kategorije od 1. do 46. Aneksa II. ovog pravilnika, ono kod opisivanja, prezentiranja i označavanja mora nositi naziv "jako alkoholno piće". Izuzetno od stava (5) ovog člana, taj naziv ne može se zamijeniti ili promijeniti.
- Ako jako alkoholno piće odgovara definicijama više kategorija iz Aneksa II. ovog pravilnika, ono se može stavljati na tržište pod jednim ili više naziva navedenih za te kategorije u Aneksu II. ovog pravilnika.
- Izuzetno od stava (8) ovog člana i člana 10. stav (1) ovog pravilnika, nazivi navedeni u stavu (1) ovog člana ne mogu se koristiti za opisivanje ili prezentiranje drugog

- pića osim jakih alkoholnih pića za koje su ti nazivi navedeni u Aneksu II. ovog pravilnika.
- Nazivi jakih alkoholnih pića mogu se dopuniti ili zamijeniti geografskim oznakama nakon njihove registracije.
 - Alkoholno piće koje ne odgovara nijednoj definiciji navedenoj pod kategorijama od 1. do 46. Aneksa II. ovog pravilnika ne može se opisivati, prezentirati ili označiti izrazima kao što su "poput", "vrsta", "u stilu", "proizvedeno", "aroma" ili drugim sličnim izrazima koji su povezani s bilo kojim nazivom jakih alkoholnih pića navedenim u ovom pravilniku i/ili s geografskim oznakama nakon njihove registracije.
 - Naziv jakog alkoholnog pića ne može se nadomjestiti zaštitnim znakom (žigom), nazivom marke proizvoda ili izmišljenim nazivom.
 - Nazivi navedeni u kategorijama od 1. do 46. Aneksa II. ovog pravilnika mogu se uvrstiti u spisak sastojaka za hranu pod uslovom da je spisak u skladu s Pravilnikom o općem deklariranju ili označavanju upakirane hrane.

Član 10.

(Posebne odredbe vezane za korištenje naziva i geografskih oznaka)

- Izuzetno od Pravilnika o općem deklariranju ili označavanju upakirane hrane, zabranjena je upotreba naziva navedenih u kategorijama od 1. do 46. Aneksa II. ovog pravilnika ili geografskih oznaka nakon njihove registracije u složenicama ili aluzijama kod prezentiranja hrane, ako alkohol ne proizilazi iz jakog alkoholnog pića na koje se poziva.
- Upotreba složenice kako je navedeno u stavu (1) ovog člana također je zabranjena ako je jako alkoholno piće razrijeđeno tako da mu je alkoholna jakost smanjena ispod minimalne jakosti navedene u definiciji za to jako alkoholno piće.
- Izuzetno od stava (1) ovog člana, moguće je koristiti pojmove "amer", "bitter" ili "gorki" za proizvode koji nisu obuhvaćeni ovim pravilnikom.
- Izuzetno od stava (1) ovog člana, a uzimajući u obzir utvrđene proizvodne metode, složenice navedene u kategoriji 32. (d) Aneksa II. ovog pravilnika mogu se koristiti kod prezentiranja likera proizvedenih u Bosni i Hercegovini prema navedenim uslovima za tu kategoriju.

Član 11.

(Opisivanje, prezentiranje i označavanje mješavina)

- Ako se jakom alkoholnom piću navedenom u kategorijama od 1. do 14. Aneksa II. ovog pravilnika dodaje razrijeđeni ili nerazrijeđeni alkohol kako je definirano u Aneksu I. tačka (5) ovog pravilnika, to jako alkoholno piće mora nositi naziv "jako alkoholno piće" i ne može ni u jednom obliku nositi nazive koji se nalaze u kategorijama od 1. do 14. Aneksa II. ovog pravilnika.
- Ako je jako alkoholno piće navedeno u kategorijama od 1. do 46. Aneksa II. ovog pravilnika pomiješano s jednim ili više jakih alkoholnih pića i/ili jednim ili više destilata poljoprivrednog porijekla, ono mora nositi naziv "jako alkoholno piće". Takav naziv treba biti jasan i čitljiv na vidljivom mjestu na etiketi i ne smije se zamijeniti ili promijeniti.
- Stav (2) ovog člana ne primjenjuje se na opisivanje, prezentiranje ili označavanje miješanih jakih alkoholnih pića navedenih u tom stavu ako ona zadovoljavaju jednu od definicija utvrđenih u kategorijama od 1. do 46. Aneksa II. ovog pravilnika.

- (4) Izuzetno od Pravilnika o općem deklariranju ili označavanju upakirane hrane, kod opisivanja, prezentiranja ili označavanja jakih alkoholnih pića proizvedenih miješanjem jakih alkoholnih pića navedenih u stavu (2) ovog člana mogu se koristiti jedan ili više naziva navedenih u Aneksu II. ovog pravilnika samo ako taj naziv nije dio naziva tih jakih alkoholnih pića već je naveden u istom vidnom polju kao i spisak alkoholnih sastojaka sadržanih u miješanim jakim alkoholnim pićima, a ispred čega stoji naziv "miješano jako alkoholno piće". Naziv "miješano jako alkoholno piće" označava se jednakim slovima istog tipa i boje poput onih koja se koriste za naziv pod kojim se jako alkoholno piće stavlja na tržište. Slova ne mogu biti veća od polovine slova koja se koriste za naziv jakog alkoholnog pića.
- (5) Prilikom označavanja i prezentiranja miješanih jakih alkoholnih pića navedenih u stavu (2) ovog člana u slučaju kada je potrebno naznačiti spisak alkoholnih sastojaka prema stavu (4) ovog člana, omjer svakog pojedinog alkoholnog sastojka treba biti izražen kao postotak prema padajućem redosljedu upotrijebljenih količina. Taj omjer treba biti jednak volumnom postotku čistog alkohola u ukupnom volumnom sadržaju čistog alkohola u miješanom jakom alkoholnom piću.

Član 12.

(Posebne odredbe vezane za opisivanje, prezentiranje i označavanje jakih alkoholnih pića)

- (1) Kada se kod opisivanja, prezentiranja ili označavanja jakog alkoholnog pića navodi sirovina upotrijebljena za proizvodnju etilnog alkohola poljoprivrednog porijekla, svaki pojedini upotrijebljeni alkohol poljoprivrednog porijekla treba biti naveden padajućim redosljedom upotrijebljenih količina.
- (2) Ako je jako alkoholno piće bilo podvrgnuto kupažiranju (*blendingu*), naziv pod kojim se ono stavlja na tržište može se dopuniti pojmom "kupaža" ("*blend*"), "kupažiranje" ("*blending*") ili "kupažirano" ("*blended*") u skladu s Aneksom I. tačka (7) ovog pravilnika.
- (3) Prilikom označavanja jakih alkoholnih pića period dozrijevanja i starenja može se navesti samo kada se on odnosi na najmlađi alkoholni sastojak i pod uslovom da je jako alkoholno piće dozrijevalo pod nadzorom nadležnog organa.

Član 13.

(Zabrana upotrebe zatvarača i folija koji sadrže olovo)

Jaka alkoholna pića mogu se stavljeti na tržište samo u spremnicima koji su opremljeni zatvaračima ili folijom koji ne sadrže olovo.

Član 14.

(Upotreba jezika kod opisivanja, prezentiranja i označavanja jakih alkoholnih pića)

- (1) Podaci kojima se označava jako alkoholno piće na osnovu ovog pravilnika i Pravilnika o općem deklariranju ili označavanju upakirane hrane treba da budu napisani jednim od pisama i na jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini, na način da budu lako razumljivi, čitljivi i uočljivi krajnjem potrošaču, osim ako je potrošaču data informacija u drugom obliku.
- (2) Pojmovi označeni kurzivom u Aneksu II. ovog pravilnika i registrirane geografske oznake ne smiju se prevoditi.
- (3) Dopušteno je višejezičko označavanje koje nije u suprotnosti s podacima datim na jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini.

POGLAVLJE II. GEOGRAFSKE OZNAKE

Član 15.

(Geografske oznake)

- (1) Geografske oznake u smislu ovog pravilnika su oznake kojima se obilježava jako alkoholno piće koje potiče s područja neke zemlje, regije ili određenog lokaliteta s tog područja, pri čemu se kvalitet, ugled ili druga svojstva jakog alkoholnog pića u bitnom pripisuju njegovom geografskom porijeklu.
- (2) Geografske oznake ne mogu postati generičke. Nazivi koji su postali generički ne mogu se uvrstiti u Listu jakih alkoholnih pića porijeklom iz Bosne i Hercegovine. Naziv koji je postao generički predstavlja naziv jakog alkoholnog pića koji je uprkos povezanosti s mjestom ili regijom u kojoj je piće izvorno proizvedeno ili stavljeno na tržište postao uobičajen za to jako alkoholno piće.

Član 16.

(Zaštita geografskih oznaka)

Izuzetno od člana 10. ovog pravilnika, registrirane geografske oznake zaštićene su od:

- a) svake direktne ili indirektno komercijalne upotrebe u odnosu na proizvode koji nisu obuhvaćeni registracijom, ako su uporedivi s jakim alkoholnim pićem registriranim pod tom oznakom ili ako se takvom upotrebom iskorištava ugled registrirane oznake;
- b) zloupotrebe, oponašanja ili podsjećanja, čak kad je pravo porijeklo proizvoda naznačeno ili se geografska oznaka koristi u prijevodu ili zajedno sa izrazima kao "poput", "tipa", "u stilu", "napravljeno", "aroma" ili sličnim pojmovima;
- c) bilo kakvih podataka koji su lažni ili dovode u zabludu, vezano za izvornost, porijeklo, svojstva ili bitne karakteristike, kod opisivanja, prezentiranja ili označavanja proizvoda, kojima se stiče pogrešan dojam u vezi s njegovim porijeklom;
- d) bilo kojih drugih postupaka kojima bi se potrošača moglo dovesti u zabludu o pravom porijeklu proizvoda.

Član 17.

(Homonomne geografske oznake)

- (1) Homonomne geografske oznake koje odgovaraju zahtjevima ovog pravilnika mogu se registrirati poštujući lokalnu i tradicionalnu upotrebu te mogući rizik od zabune.
- (2) Neće se registrirati homonimi koji dovode potrošača u zabludu da proizvod dolazi iz drugog područja čak i ako je naziv tačan u odnosu na stvarno područje, regiju ili mjesto porijekla tog proizvoda.
- (3) Upotreba registriranih homonimnih geografskih oznaka je dopustiva ako u praksi postoji jasna razlika između naknadno registriranog homonima i naziva koji je već registriran, pri čemu treba paziti na pravedan odnos prema proizvođačima te ne dovoditi potrošače u zabludu.

Član 18.

(Odnos između zaštitnih znakova i geografskih oznaka)

- (1) Neće se registrirati zaštitni znak koji sadržava ili se sastoji od geografske oznake registrirane u skladu s ovim pravilnikom u slučaju da registracija zaštitnog znaka odgovara jednoj od situacija navedenih u članu 16. ovog pravilnika, ako je zahtjev za registraciju zaštitnog znaka podnesen nakon datuma podnošenja zahtjeva za registraciju geografske oznake.

- (2) Zaštitni znakovi koji su registrirani u suprotnosti s odredbom stava (1) ovog člana mogu se proglasiti ništavnim u postupcima propisanim posebnim propisima.
- (3) Zaštitni znak čija upotreba odgovara jednoj od situacija navedenih u članu 16. ovog pravilnika, a koji je registriran na području Bosne i Hercegovine, prije datuma podnošenja zahtjeva za registraciju geografske oznake u skladu s odredbama ovog pravilnika koje se odnose na geografske oznake, može se nastaviti koristiti pod uslovom da ne postoji nikakva osnova za njegovo proglašavanje ništavnim ili za njegov opoziv prema posebnom propisu o zaštitnim znakovima.
- (4) Geografske oznake ne mogu se registrirati ako ta registracija dovodi potrošača u zabludu o pravom identitetu proizvoda, a u smislu ugleda te dužine vremena korištenja zaštitnog znaka na teritoriji Bosne i Hercegovine.

POGLAVLJE III. ZAŠTITA GEOGRAFSKIH OZNAKA NA NIVOU EVROPSKE UNIJE

Član 19.

(Postupak registracije na nivou Evropske unije)

- (1) Nakon što je geografska oznaka zaštićena u Bosni i Hercegovini u skladu s odredbama ovog pravilnika, može se podnijeti zahtjev za registraciju geografske oznake na nivou Evropske unije.
- (2) Zahtjev za registraciju geografskih oznaka podnosi se Evropskoj komisiji na jednom od službenih jezika Evropske unije ili popraćen prijevodom na jedan od tih jezika direktno ili posredstvom Agencije.
- (3) Zahtjev za registraciju geografskih oznaka mora sadržavati tehničku dokumentaciju u skladu s ovim pravilnikom kao i dokaz da je naziv zaštićen u Bosni i Hercegovini.
- (4) Postupak registracije oznaka na nivou Evropske unije provodi se u skladu s propisima Evropske unije.

POGLAVLJE IV. ZAŠTITA GEOGRAFSKIH OZNAKA NA NIVOU BOSNE I HERCEGOVINE

Član 20.

(Postupak za registraciju)

- (1) Postupak za registraciju geografskih oznaka jakih alkoholnih pića pokreće se zahtjevom za registraciju koji se podnosi Agenciji.
- (2) Obrazac zahtjeva za registraciju nalazi se u Aneksu III. koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Član 21.

(Podnosilac zahtjeva)

- (1) Zahtjev za registraciju podnosi grupa proizvođača ili prerađivača tog pića.
- (2) Pod pojmom grupa podrazumijeva se svako udruživanje proizvođača ili prerađivača tog pića, bez obzira na njen pravni status i sastav.
- (3) Izuzetno od stava (1) ovog člana pojedini proizvođač ili prerađivač, nezavisno od toga da li je fizičko ili pravno lice, može podnijeti zahtjev samo ako:
 - a) je u vrijeme podnošenja tog zahtjeva jedini proizvođač, odnosno prerađivač pića za koji zahtjeva oznaku u određenom geografskom području;
 - b) jedino on koristi tradicionalne i nepromjenjive lokalne postupke;
 - c) geografsko područje ima svojstva koja se značajno razlikuju od svojstava susjednih područja ili ako se svojstva pića razlikuju.

Član 22.

(Zahtjev za registraciju)

- (1) Zahtjev za registraciju mora sadržavati:
 - a) podatke o podnosiocu zahtjeva (naziv, puna adresa);
 - b) podatke o svakom njegovom pojedinom članu koji je proizvođač, odnosno prerađivač pića koje se registrira (naziv pravnog ili fizičkog lica, punu adresu, odnosno sjedište te njihov matični broj);
 - c) potpis podnosioca zahtjeva.
- (2) Uz zahtjev za registraciju potrebno je dostaviti i:
 - a) tehničku dokumentaciju;
 - b) izvod iz sudskog registra (ne stariji od šest mjeseci) ili dozvolu za obrt;
 - c) dokaz (fizikalno-hemijska analiza ovlaštenog ispitnog laboratorija) o usklađenosti pića s glavnim specifikacijama (ne stariji od jedne godine);
 - d) ako proizvod ima geografski prefiks potrebno je dostaviti dokaz o proizvodnji proizvoda na geografskom području koje je istaknuto u nazivu.

Član 23.

(Tehnička dokumentacija)

Tehnička dokumentacija sadrži sljedeće glavne specifikacije:

- a) naziv i kategoriju pića za koje se predaje zahtjev;
- b) opis jakog alkoholnog pića uključujući osnovna fizikalna, hemijska i/ili organoleptička svojstva proizvoda kao i specifične karakteristike tog proizvoda koje odgovaraju kategoriji pića za koju se podnosi zahtjev;
- c) definiciju geografskog područja;
- d) opis tehnološkog postupka dobivanja jakog alkoholnog pića i, ako je primjereno, autentičnost primijenjenog tehnološkog postupka;
- e) podatke koji iskazuju povezanost između tog proizvoda i geografskog okruženja ili geografskog porijekla;
- f) sve zahtjeve propisane posebnim propisima;
- g) ime i adresu podnosioca zahtjeva;
- h) bilo koju dopunu geografske oznake i/ili specifična pravila označavanja u skladu s određenom tehničkom dokumentacijom.

Član 24.

(Komisija za registraciju jakih alkoholnih pića)

- (1) Postupak ispitivanja pristiglih zahtjeva provodi Komisija za registraciju jakih alkoholnih pića (u daljnjem tekstu: Komisija) koju imenuje Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Agencije.
- (2) Komisiju čine dva predstavnika Agencije, od kojih je jedan pravnik, jedan predstavnik Vanjskotrgovinske komore Bosne i Hercegovine, jedan predstavnik Privrednog interesnog udruženja proizvođača pića, jedan predstavnik Instituta za intelektualno vlasništvo i dva predstavnika fakulteta prehrambene tehnologije.

Član 25.

(Troškovi registracije)

Prije donošenja rješenja podnosilac zahtjeva dužan je podmiriti troškove postupka o registraciji u skladu s posebnim propisom.

Član 26.

(Potpunost zahtjeva)

- (1) Komisija utvrđuje potpunost zahtjeva iz člana 22. ovog pravilnika.
- (2) Rok za utvrđivanje potpunosti zahtjeva je 30 dana od dana zaprimanja zahtjeva.

- (3) Ako je zahtjev nepotpun, podnosilac zahtjeva se poziva da u roku od 30 dana dostavi dokumentaciju koja nedostaje.
- (4) Ako podnosilac zahtjeva u određenom roku ne dostavi dokumentaciju, direktor Agencije zaključkom odbacuje zahtjev za registraciju.

Član 27.

(Donošenje rješenja o registraciji)

- (1) Komisija utvrđuje osnovanost zahtjeva u roku od tri mjeseca od dana kompletiranja zahtjeva.
- (2) U slučaju osnovanosti zahtjeva, on se objavljuje u "Službenom glasniku BiH".
- (3) Po isteku 30 dana od dana objavljivanja iz stava (2) ovog člana, ako nema prigovora, na prijedlog Komisije, direktor Agencije donosi rješenje o registraciji.
- (4) U slučaju neosnovanosti zahtjeva, na prijedlog Komisije, direktor Agencije rješenjem odbija zahtjev.

Član 28.

(Prigovor na objavljeni zahtjev)

- (1) Svako fizičko ili pravno lice koje ima pravni interes i koje ima prebivalište ili boravište u Bosni i Hercegovini može u propisanom roku podnijeti prigovor na zahtjev.
- (2) Prigovor se podnosi Agenciji u roku 30 dana od dana objavljivanja zahtjeva iz člana 27. stav (2) ovog pravilnika.
- (3) Rok za podnošenje prigovora iz stava (2) ovog člana ne može se produžiti.

Član 29.

(Postupak povodom prigovora)

- (1) Komisija iz člana 24. ovog pravilnika razmatra pristigle prigovore, i to:
 - a) utvrđuje da li prigovor ispunjava formalne uslove propisane članom 28. ovog pravilnika,
 - b) provjerava da li prigovor sadrži razloge te njihovu opravdanost.
- (2) Ako Komisija utvrdi da prigovor ne ispunjava sve uslove, on se odbacuje o čemu se obavještava podnosilac prigovora te se postupak registracije nastavlja.
- (3) U slučaju iz stava (2) ovog člana direktor Agencije, na prijedlog Komisije, donosi rješenje o registraciji oznake.
- (4) Ako Komisija utvrdi da prigovor ispunjava sve uslove iz stava (1) ovog člana, Agencija dostavlja prigovor s priloženim dokazima podnosiocu zahtjeva za registraciju i poziva ga da u roku od 30 dana dostavi očitovanje u pisanoj formi o prigovoru.
- (5) Komisija može iz opravdanih razloga, a na pisani zahtjev podnosioca zahtjeva za registraciju, produžiti rok za očitovanje na prigovor za 30 dana.
- (6) Ako podnosilac zahtjeva za registraciju u propisanom roku ne dostavi očitovanje na prigovor, direktor Agencije, na prijedlog Komisije, donosi rješenje o odbijanju zahtjeva za registraciju.
- (7) Ako se podnosilac zahtjeva za registraciju očituje na podneseni prigovor, Komisija može zatražiti sastanak sa svim zainteresiranim stranama radi postizanja dogovora.
- (8) Rok za postizanje dogovora određuje Komisija.
- (9) Rok za postizanje dogovora iz stava (8) ovog člana ne može biti duži od 90 dana.
- (10) Obavještenje o završetku postupka prigovora objavljuje se na internetskim stranicama Agencije: www.fsa.gov.ba.
- (11) U slučaju postizanja dogovora, direktor Agencije, na prijedlog Komisije, donosi rješenje o registraciji oznake ili odbijanju zahtjeva za registraciju oznake.
- (12) Ako zainteresirane strane ne postignu dogovor, direktor Agencije predlaže Komisiji daljnje postupanje u pogledu

zahtjeva za registraciju uvažavajući mišljenje podnosioca zahtjeva i podnosioca prigovora.

- (13) Rješenje o daljnjem postupanju sa zahtjevom za registraciju objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Član 30.

(Registar geografskih oznaka jakih alkoholnih pića porijeklom iz Bosne i Hercegovine)

- (1) Agencija će, po pravosnažnosti rješenja o registraciji, oznaku pića staviti na Listu jakih alkoholnih pića porijeklom iz Bosne i Hercegovine.
- (2) Registrirana oznaka pića upisuje se u Registar geografskih oznaka jakih alkoholnih pića koji vodi Agencija.
- (3) Registar sadrži:
 - a) registarski broj oznake pića;
 - b) podatke o podnosiocu zahtjeva (ime i prezime, odnosno naziv pravnog ili fizičkog lica ili poljoprivrednog porodičnog gazdinstva, punu adresu, odnosno sjedište te njihov matični broj);
 - c) registriranu oznaku pića;
 - d) datum donošenja i broj rješenja o registraciji;
 - e) datum upisa registrirane oznake.

Član 31.

(Ovlašteni korisnici)

Pravo upotrebe registrirane geografske oznake jakih alkoholnih pića pripada svim fizičkim ili pravnim licima ako ispunjavaju uslove za navedeno piće (ovlašteni korisnici).

Član 32.

(Pravo upotrebe registrirane oznake)

- (1) Postupak za upis novih korisnika registrirane geografske oznake jakih alkoholnih pića pokreće se podnošenjem zahtjeva za pravo upotrebe registrirane oznake navedenog u Aneksu IV. koji je sastavni dio ovog pravilnika i koji se podnosi Agenciji.
- (2) Zahtjev za pravo upotrebe registrirane oznake sadrži:
 - a) podatke o podnosiocu zahtjeva;
 - b) izvod iz sudskog registra (ne stariji od šest mjeseci), dozvolu za obrt ili rješenje o upisu u Registar poljoprivrednih gazdinstava;
 - c) izvještaj o obračunatom i uplaćenom posebnom porezu na alkohol i alkoholna pića na godišnjem ili mjesečnom nivou zavisno od početka proizvodnje potvrđen od nadležne institucije;
 - d) izjavu kojom potvrđuje količinu proizvedenog pića za koje traži pravo upotrebe na godišnjem ili mjesečnom nivou zavisno od početka njegove proizvodnje;
 - e) dokaz o ispunjavanju uslova navedenih u članu 23. ovog pravilnika;
 - f) potpis podnosioca zahtjeva.
- (3) Prije donošenja rješenja o pravu upotrebe registrirane oznake, podnosilac zahtjeva dužan je podmiriti troškove postupka u skladu s posebnim propisom.

Član 33.

(Potpunost i osnovanost zahtjeva)

- (1) Komisija utvrđuje potpunost i osnovanost zahtjeva iz člana 32. ovog pravilnika primjenjujući odredbe člana 26. st. (2), (3) i (4) i člana 27. stav (1) ovog pravilnika.
- (2) U slučaju osnovanosti zahtjeva, na prijedlog Komisije, direktor Agencije donosi rješenje o pravu upotrebe registrirane oznake.
- (3) U slučaju neosnovanosti zahtjeva, na prijedlog Komisije, direktor Agencije rješenjem odbija zahtjev.

Član 34.

(Registar korisnika registrirane oznake)

Danom pravosnažnosti rješenja o pravu upotrebe registrirane oznake, korisnik se upisuje u Registar korisnika registrirane oznake (u daljnjem tekstu: Registar), koji vodi Agencija i koji je dostupan javnosti.

Član 35.

(Brisanje registrirane oznake iz Registra korisnika)

- (1) Proizvođač koji je upisan u Registar iz člana 34. ovog pravilnika, a ne želi više proizvoditi piće s registriranim oznakom, predaje Agenciji zahtjev za brisanje iz Registra.
- (2) Na osnovu zahtjeva, direktor Agencije donosi rješenje o brisanju ovlaštenog korisnika registrirane oznake iz Registra.
- (3) Ako se utvrdi da je došlo do kršenja odredbi ovog pravilnika, direktor Agencije, na prijedlog Komisije, donosi rješenje o brisanju iz Registra.

DIO TREĆI - SLUŽBENE KONTROLE

Član 36.

(Službene kontrole)

- (1) Službene kontrole zdravstvene ispravnosti i higijene jakih alkoholnih pića provodit će se na način kako je to propisano važećim propisima u Bosni i Hercegovini.
- (2) Svaki ovlašten korisnik registrirane geografske oznake jakih alkoholnih pića podliježe službenim kontrolama.
- (3) Za utvrđivanje usklađenosti proizvoda s propisanim općim zahtjevima u svrhu službene kontrole koriste se metode propisane Pravilnikom o analitičkim metodama za jaka alkoholna i alkoholna pića ("Službeni glasnik BiH", broj 50/11), kao i druge validirane i međunarodno priznate metode.

DIO ČETVRTI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 37.

(Prestanak važenja odredbi)

- (1) Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje važiti Pravilnik o jakim alkoholnim i alkoholnim pićima ("Službeni glasnik BiH", broj 87/08).
- (2) Proizvodi koji su proizvedeni u skladu s Pravilnikom iz stava (1) ovog člana mogu se stavljati na tržište godinu dana od dana stupanja na snagu ovog pravilnika.
- (3) Proizvodi koji su stavljeni na tržište u skladu sa stavom (2) ovog člana mogu se nalaziti u prometu do isteka zaliha.

Član 38.

(Stupanje na snagu)

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 153/12
21. marta 2012. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Vijeća ministara BiH
Vjekoslav Bevanda, s. r.

ANEKS I.**TEHNIČKE DEFINICIJE I KRITERIJI**

U skladu s članom 2. stav (4) i članom 7. ovog pravilnika, tehničke definicije i kriteriji su sljedeći:

(1) *Etilni alkohol poljoprivrednog porijekla*

Etilni alkohol poljoprivrednog porijekla ima sljedeća obilježja:

- (a) organoleptička svojstva: ne smije se osjetiti miris i okus drugačiji od onoga koji potiče od upotrijebljenih sirovina;
- (b) minimalna alkoholna jakost: 96,0% vol.;
- (c) maksimalni udio ostataka:

- (i) ukupna kiselost (izražena kao sirćetna kiselina): 1,5 grama po hektolitr preračunato na 100% vol. alkohola,
- (ii) esteri (izraženi kao etil acetat): 1,3 grama po hektolitr preračunato na 100% vol. alkohola,
- (iii) aldehidi (izraženi kao acetaldehid): 0,5 grama po hektolitr preračunato na 100% vol. alkohola,
- (iv) viši alkoholi (izraženi kao 2-metilpropan-1-ol): 0,5 grama po hektolitr preračunato na 100% vol. alkohola,
- (v) metanol: 30 grama po hektolitr preračunato na 100% vol. alkohola,
- (vi) suhi ekstrakt: 1,5 grama po hektolitr preračunato na 100% vol. alkohola,
- (vii) hlapive baze koje sadrže dušik: 0,1 grama po hektolitr preračunato na 100% vol. alkohola,
- (viii) furfural: ne smije sadržavati.

(2) *Destilat poljoprivrednog porijekla*

Destilat poljoprivrednog porijekla je alkoholna tekućina proizvedena destilacijom prevrelih poljoprivrednih sirovina koja nema svojstva etilnog alkohola ili jakog alkoholnog pića, ali još uvijek zadržava miris i okus upotrijebljene sirovine. Tamo gdje se navodi sirovina korištena u proizvodnji, destilat mora biti proizveden samo od te sirovine.

(3) *Zaslađivanje*

Zaslađivanje je korištenje jednog ili više sljedećih proizvoda u pripremi jakih alkoholnih pića:

- (a) polubijeli šećer, bijeli šećer, ekstra bijeli šećer, dekstroza, fruktoza, glukozni sirup, rastvor šećera, rastvor invertnog šećera, sirup invertnog šećera, kako su definirani u Pravilniku o šećerima ("Službeni glasnik BiH", broj 25/10);
- (b) rektificirani koncentrirani mošt od grožđa, koncentrirani mošt od grožđa, svježi mošt od grožđa;
- (c) prženi šećer, koji je isključivo dobiven kontroliranim zagrijavanjem saharoze bez dodatka baza, mineralnih kiselina ili drugih hemijskih dodataka;
- (d) med, kako je definirano u Pravilniku o medu i drugim pčelinjim proizvodima ("Službeni glasnik BiH", br. 37/09 i 65/10).
- (e) sirup rogača;
- (f) druge prirodne ugljikohidratne tvari koje imaju isti učinak kao navedeni proizvodi.

(4) *Miješanje*

Miješanje je spajanje dva ili više različitih pića radi dobivanja novog pića.

(5) *Dodavanje alkohola*

Dodavanje alkohola znači dodavanje etilnog alkohola poljoprivrednog porijekla i/ili destilata poljoprivrednog porijekla jakom alkoholnom piću.

(6) *Dodavanje vode*

Dodavanje vode u proizvodnji jakog alkoholnog pića dopušteno je pod uslovom da je kvalitet vode u skladu s Pravilnikom o prirodnim mineralnim i prirodnim izvorskim vodama ("Službeni glasnik BiH", broj 26/10) i Pravilnikom o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće ("Službeni glasnik BiH", broj 40/10) te da se dodavanjem vode ne mijenjaju svojstva proizvoda.

Voda može biti destilirana, demineralizirana, očišćena ili omekšana.

(7) *Kupažiranje (blending)*

Kupažiranje (*blending*) je spajanje dva ili više jakih alkoholnih pića koja pripadaju istoj kategoriji i koja se u svom sastavu tek neznatno razlikuju zbog jednog ili više sljedećih faktora:

- (a) načina na koji su pripremljena;

- (b) korištenja destilacijskih kotlova;
- (c) perioda odležavanja ili starenja;
- (d) geografskog područja proizvodnje.

Tako proizvedeno jako alkoholno piće pripada istoj kategoriji kao i izvorno jako alkoholno piće prije kupažiranja (blending).

(8) *Dozrijevanje ili starenje*

Dozrijevanje ili starenje je provođenje prirodnog procesa oplemenjivanja u destilatu, odnosno jakom alkoholnom piću u odgovarajućim posudama, kako bi se poboljšala organoleptička svojstva gotovog proizvoda.

(9) *Aromatiziranje*

Aromatiziranje je korištenje aroma u proizvodnji jakih alkoholnih pića, definiranih u posebnom propisu o aromama.

(10) *Bojenje*

Bojenje je korištenje bojila u proizvodnji jakih alkoholnih pića u skladu s Pravilnikom o uslovima upotrebe prehrambenih aditiva u hrani namijenjenoj za ishranu ljudi ("Službeni glasnik BiH", broj 83/08)

(11) *Volumna alkoholna jakost*

Volumna alkoholna jakost je omjer volumena čistog alkohola prisutnog u proizvodu pri temperaturi od 20° C i ukupnog volumena proizvoda pri istoj temperaturi, izražen u postotku.

(12) *Količina isparljivih tvari*

Količina isparljivih tvari je količina svih isparljivih tvari osim etilnog alkohola i metanola sadržanih u jakom alkoholnom piću dobivenom isključivo destilacijom, kao rezultat isključivo destilacije ili redestilacije korištenih sirovina.

(13) *Mjesto proizvodnje*

Mjesto proizvodnje je mjesto ili regija u kojoj je obavljena ona faza proizvodnje koja jakom alkoholnom piću daje karakter i bitna konačna svojstva.

(14) *Opisivanje*

Opisivanje predstavlja pojmove koji se koriste prilikom označavanja, prezentiranja i pakiranja; na dokumentima koji prate pića u prijevozu; na komercijalnim dokumentima, posebno na računima i otpremnicama; kao i prilikom njihovog reklamiranja.

(15) *Prezentiranje*

Prezentiranje predstavlja pojmove koji se koriste kod označavanja i pakiranja prilikom reklamiranja i promotivnih prodaja, na slikama ili slično, kao i na spremnicima, uključujući boce i zatvarače.

(16) *Označavanje*

Označavanje podrazumijeva sve vrste opisa i druge napomene, znakove, slikovne prikaze ili nazive robnih marki na osnovu kojih se piće razlikuje od drugih, a koji se nalaze na istom spremniku, uključujući zatvarače i privjesnice koje se pričvršćuju na spremnik kao i zaštitni omoti kojima se prekriva grlić boce.

(17) *Pakiranje*

Pakiranje podrazumijeva zaštitne omote poput papira, ovitke svih vrsta, kartone i sanduke koji se koriste pri prijevozu i/ili prodaji jednog ili više spremnika.

ANEKS II. JAKA ALKOHOLNA PIĆA

Kategorije jakih alkoholnih pića

1. Rum

- (a) Rum je:
 - (i) jako alkoholno piće proizvedeno isključivo alkoholnom fermentacijom i destilacijom melase ili sirupa dobivenih u proizvodnji šećera od šećerne trske ili alkoholnom fermentacijom i destilacijom soka od šećerne trske na manje od

96% vol., tako da destilat zadržava specifična organoleptička svojstva ruma, ili

- (ii) jako alkoholno piće proizvedeno isključivo alkoholnom fermentacijom i destilacijom soka šećerne trske koji ima aromatska obilježja karakteristična za rum i sadržaj isparljivih tvari jednak ili veći od 225 grama po hektolitr preračunato na 100% vol. alkohola. Ovo jako alkoholno piće može se stavljati na tržište uz izraz "poljoprivredni" koji pobliže opisuje naziv "rum".

- (b) Alkoholna jakost ruma koji se stavlja na tržište kao gotov proizvod je najmanje 37,5% vol.
- (c) Nije dopušteno bilo kakvo dodavanje razrijeđenog ili nerazrijeđenog alkohola, kako je navedeno u Aneksu I. tački 5. ovog pravilnika.
- (d) Rum se ne smije aromatizirati.
- (e) Rum smije sadržavati samo dodati karamel kao sredstvo za prilagođavanje boje.

2. Viski (Whisky ili Whiskey)

- (a) Viski (*Whisky* ili *Whiskey*) je jako alkoholno piće proizvedeno isključivo:
 - (i) destilacijom kaše žitnog slada, sa ili bez cijelih zrna drugih žitarica, koja su bila:
 - ošćerena diastazom iz slada, sa ili bez drugih prirodnih enzima,
 - prevrela uz dodatak kvasca;
 - (ii) jednom ili više destilacija na manje od 94,8% vol., tako da destilat zadržava miris i okus po upotrijebljenoj sirovini;
 - (iii) dozrijevanjem konačnog destilata najmanje tri godine u drvenim bačvama zapremine do 700 litara.

Gotovi destilat, kojem se smiju dodavati samo voda i karamel (za prilagođavanje boje), zadržava boju, miris i okus koji nastaju u proizvodnom postupku navedenom u tač. (i), (ii) i (iii).

- (b) Alkoholna jakost viskija (*whiskya* ili *whiskey*) koji se stavlja na tržište kao gotov proizvod je najmanje 40% vol.
- (c) Nije dopušteno bilo kakvo dodavanje razrijeđenog ili nerazrijeđenog alkohola, kako je definirano u Aneksu I. tački 5. ovog pravilnika.
- (d) Viski (*Whisky* ili *Whiskey*) se ne smije zaslađivati ili aromatizirati, niti smije sadržavati aditive osim karamela kao sredstva za prilagođavanje boje.

3. Žitna rakija

- (a) Žitna rakija je jako alkoholno piće proizvedeno isključivo destilacijom fermentirane žitne kaše cijelih zrna žitarica koje zadržava organoleptička svojstva upotrijebljene sirovine.
- (b) Alkoholna jakost žitne rakije koja se stavlja na tržište kao gotov proizvod je najmanje 35% vol. uz izuzetak žitne rakije "*Korn*".
- (c) Nije dopušteno dodavanje razrijeđenog ili nerazrijeđenog alkohola, kako je definirano u Aneksu I. tački 5. ovog pravilnika.
- (d) Žitna rakija ne smije se aromatizirati.
- (e) Žitna rakija smije sadržavati jedino dodati karamel kao sredstvo za prilagođavanje boje.
- (f) Žitna rakija može biti označena kao "žitni brendi (*brandy*)", ako je destilirana na manje od 95% vol. alkohola iz fermentirane žitne kaše iz cijelih zrna žitarica s organoleptičkim svojstvima iz upotrijebljenih sirovina.

4. Rakija od vina

- (a) Rakija od vina je jako alkoholno piće:
 - (i) proizvedeno isključivo iz vinskog destilata koji je dobiven destilacijom vina ili vina pojačanog za destilaciju na manje od 86% vol. alkohola ili redestilacijom vinskog destilata na manje od 86% vol. alkohola;
 - (ii) koje sadrži količinu isparljivih tvari od najmanje 125 grama po hektolitru preračunato na 100% vol. alkohola;
 - (iii) koje sadrži maksimalnu količinu metanola od 200 grama po hektolitru preračunato na 100% vol. alkohola;
- (b) Alkoholna jakost rakije od vina koja se stavlja na tržište kao gotov proizvod je najmanje 37,5% vol.
- (c) Nije dopušteno dodavanje razrijeđenog ili nerazrijeđenog alkohola, kako je definirano u Aneksu I. tački 5. ovog pravilnika.
- (d) Rakija od vina ne smije se aromatizirati, izuzimajući tradicionalne metode proizvodnje.
- (e) Rakija od vina smije sadržavati jedino dodati karamel kao sredstvo za prilagođavanje boje.
- (f) Ako je rakija od vina bila podvrgnuta dozrijevanju, može se također stavljati na tržište kao "rakija od vina" pod uslovom da je dozrijevala jednako dugo ili duže od perioda navedenog u kategoriji 5. ovog priloga.

5. Brendi (Brandy ili Weinbrand)

- (a) *Brendi (Brandy ili Weinbrand)* je jako alkoholno piće:
 - (i) proizvedeno iz rakije od vina sa ili bez dodatka vinskog destilata, destiliranog na manje od 94,8% vol. alkohola pod uslovom da udio alkohola iz tog destilata ne prelazi više od 50% od ukupne količine alkohola u gotovom proizvodu;
 - (ii) koje je najmanje jednu godinu dozrijevalo u hrastovim spremnicima ili najmanje šest mjeseci u hrastovim bačvama sa zapreminom manjom od 1000 litara;
 - (iii) koje sadrži količinu isparljivih tvari od najmanje 125 grama po hektolitru preračunato na 100% vol. alkohola, a koja mora proizlaziti isključivo iz destilacije ili redestilacije upotrijebljenih sirovina;
 - (iv) koje sadrži maksimalnu količinu metanola od 200 grama po hektolitru preračunato na 100% vol. alkohola.
- (b) Alkoholna jakost *brendija (Brandya ili Weinbranda)* koji se stavlja na tržište kao gotov proizvod je najmanje 36% vol.
- (c) Nije dopušteno dodavanje razrijeđenog ili nerazrijeđenog alkohola, kako je definirano u Aneksu I. tački 5. ovog pravilnika.
- (d) *Brendi (Brandy ili Weinbrand)* se ne smije aromatizirati, izuzimajući tradicionalne metode proizvodnje.
- (e) *Brendi (Brandy ili Weinbrand)* smije sadržavati jedino dodati karamel kao sredstvo za prilagođavanje boje.

6. Rakija od groždane komine ili komovica

- (a) Rakija od groždane komine ili komovica je jako alkoholno piće koje zadovoljava sljedeće uslove:
 - (i) proizvedena je isključivo iz fermentirane groždane komine i destilirana neposredno s

- vodenom parom ili destilirana nakon dodavanja vode groždanoj komini;
 - (ii) na 100 kg upotrijebljene groždane komine smije se dodati najviše 25 kg vinskog taloga;
 - (iii) količina alkohola koja potiče od taloga ne smije preći 35% ukupne količine alkohola u gotovom proizvodu;
 - (iv) destilacija se izvodi u prisustvu same groždane komine na manje od 86% vol. alkohola;
 - (v) redestilacija je dopuštena na istu alkoholnu jakost;
 - (vi) sadrži količinu isparljivih tvari od najmanje 140 grama po hektolitru preračunato na 100% vol. alkohola i sadrži maksimalnu količinu metanola od 1000 grama po hektolitru preračunato na 100% vol. alkohola.
- (b) Alkoholna jakost rakije od groždane komine ili komovica koja se stavlja na tržište kao gotov proizvod je najmanje 37,5% vol.
 - (c) Nije dopušteno dodavanje razrijeđenog ili nerazrijeđenog alkohola, kako je definirano u Aneksu I. tački 5. ovog pravilnika.
 - (d) Rakija od groždane komine ili komovica ne smije se aromatizirati, izuzimajući tradicionalne metode proizvodnje.
 - (e) Rakija od groždane komine ili komovica smije sadržavati jedino dodati karamel kao sredstvo za prilagođavanje boje.

7. Rakija od voćne komine

- (a) Rakija od voćne komine je jako alkoholno piće koje zadovoljava sljedeće uslove:
 - (i) dobiveno je isključivo fermentacijom i destilacijom voćne komine, osim groždane komine, na manje od 86% vol. alkohola;
 - (ii) sadrži količinu isparljivih tvari od najmanje 200 grama po hektolitru preračunato na 100% vol. alkohola;
 - (iii) sadrži maksimalnu količinu metanola od 1500 grama po hektolitru preračunato na 100% vol. alkohola;
 - (iv) u slučaju voćne komine od koštuničavog voća, maksimalni sadržaj cijanovodične kiseline je 7 grama po hektolitru preračunato na 100% vol. alkohola;
 - (v) dopuštena je redestilacija na istu alkoholnu jakost u skladu s tačkom (i).
- (b) Alkoholna jakost rakije od voćne komine koja se stavlja na tržište kao gotov proizvod je najmanje 37,5% vol.
- (c) Nije dopušteno dodavanje razrijeđenog ili nerazrijeđenog alkohola, kako je definirano u Aneksu I. tački 5. ovog pravilnika.
- (d) Rakija od voćne komine ne smije se aromatizirati.
- (e) Rakija od voćne komine smije sadržavati jedino dodati karamel kao sredstvo za prilagođavanje boje.
- (f) Naziv pod kojim se rakija od voćne komine stavlja na tržište treba se sastojati od naziva voća i izraza "rakija od komine". Ako se koristi komina nekoliko različitih vrsta voća, primjenjuje se naziv "rakija od voćne komine".

8. Rakija od groždica ili *raisin brandy*

- (a) Rakija od groždica ili *raisin brandy* je jako alkoholno piće proizvedeno isključivo destilacijom proizvoda dobivenih alkoholnom fermentacijom ekstrakta sušenog grožđa sorte "crni korinth" ili "muškati iz

- Aleksandrije", destilirano na manje od 94,5% vol., tako da destilat ima miris i okus upotrijebljene sirovine.
- (b) Alkoholna jakost rakije od groždica (*raisin brandy*) koja se stavlja na tržište kao gotov proizvod je najmanje 37,5% vol.
- (c) Nije dopušteno dodavanje razrijeđenog ili nerazrijeđenog alkohola, kako je definirano u Aneksu I. tački 5. ovog pravilnika.
- (d) Rakija od groždica (*raisin brandy*) ne smije se aromatizirati.
- (e) Rakija od groždica (*raisin brandy*) smije sadržavati jedino dodati karamel kao sredstvo za prilagođavanje boje.

9. Rakija od voća

- (a) Rakija od voća je jako alkoholno piće:
- (i) proizvedeno isključivo alkoholnom fermentacijom i destilacijom mesnatih plodova voća ili mošta od voća, bobica ili zelenih dijelova (sa ili bez košpica);
- (ii) destilirano na manje od 86% vol. alkohola tako da ima miris i okus destilirane sirovine;
- (iii) koje sadrži količinu isparljivih tvari od najmanje 200 grama po hektolitru preračunato na 100% vol. alkohola;
- (iv) u slučaju koštuničavog voća, maksimalni sadržaj cijanovodične kiseline je 7 grama po hektolitru preračunato na 100% vol. alkohola.
- (b) Maksimalni sadržaj metanola je 1000 g po hektolitru preračunato na 100% vol. alkohola.

Izuzetno, za sljedeće rakije od voća maksimalni sadržaj metanola iznosi:

- (i) 1200 grama metanola po hektolitru preračunato na 100% vol. alkohola dobivenog od sljedećih vrsta voća:
- šljiva (*Prunus domestica* L.), mirabel (šljiva žutica, *Prunus domestica* L. subsp. *syriaca* (Borkh.) Janch. ex. Mansf.), plava šljiva (*Prunus domestica* L.), jabuka (*Malus domestica* Borkh.), kruška (*Pyrus communis* L.) izuzimajući sortu viljamovka *Pyrus communis* L. cv "Williams"), malina (*Rubus idaeus* L.), kupina (*Rubus fruticosus* auct. Aggr.), marelica (*Prunus armeniaca* L.) i breskva (*Prunus persica* (L.) Batsch);
 - (ii) 1350 grama metanola po hektolitru preračunato na 100% vol. alkohola dobivenog od sljedećih vrsta voća ili bobica:
 - kruška viljamovka (*Pyrus communis* L. cv "Williams"), crveni ribiz (*Ribes rubrum* L.), crni ribiz (*Ribes nigrum* L.), oskoruša (*Sorbus aucuparia* L.), bazga (*Sambucus nigra* L.), dunja (*Cydonia oblonga* Mill.) i borovica (*Juniperus communis* L. i/ili *Juniperus oxicedrus* L.).
- (c) Alkoholna jakost rakije od voća koja se stavlja na tržište kao gotov proizvod je najmanje 37,5% vol.
- (d) Nije dopušteno dodavanje razrijeđenog ili nerazrijeđenog alkohola, kako je definirano u Aneksu I. tački 5. ovog pravilnika.
- (e) Rakija od voća ne smije se aromatizirati.
- (f) Rakija od voća označava se tako da iza riječi "rakija" stoji ime voća, bobica ili zelenih dijelova od kojih je proizvedena, kao npr.

- rakija od trešnje/višnje;
- rakija od šljive ili šljivovica;
- rakija od mirabele;
- rakija od breskve;
- rakija od jabuke;
- rakija od kruške;
- rakija od marelice;
- rakija od smokve;
- rakija od agruma;
- rakija od grožđa;
- ili druge rakije od voća.

Rakija od voća se također može označiti kao "wasser" s nazivom voća.

Riječ "rakija" iza koje stoji ime voća od kojeg je proizvedena može se zamijeniti nazivom voća samo u slučaju rakija dobivenih od sljedećih vrsta voća ili bobica:

- mirabel (šljiva žutica, *Prunus domestica* L. subsp. *syriaca* (Borkh.) Janch. ex. Mansf.), šljiva (*Prunus domestica* L.), plava šljiva (*Prunus domestica* L.), arbutus (*Arbutus unedo* L.) i jabuka sorte zlatni delišes (*Golden Delicious*).

Da takvo označavanje proizvoda ne bi dovelo u zabludu krajnjeg potrošača, taj proizvod treba označiti kao "rakija" uz koje može ići objašnjenje.

- (g) Naziv *Williams* (viljamovka) smije se koristiti samo za rakije od krušaka proizvedene isključivo od krušaka sorte "Williams".
- (h) Ako se rakije od voća proizvode od više vrsta voća, proizvod se smije stavljati na tržište pod nazivom "voćna rakija". Taj naziv može se dopuniti imenom svakog upotrijebljenog voća prema padajućem redu u odnosu na udio voća koji je korišten.

10. Rakija od jabučnog vina i rakija od kruškovog vina

- (a) Rakija od jabučnog vina i rakija od kruškovog vina su jaka alkoholna pića:
- (i) proizvedena isključivo destilacijom vina od jabuka ili vina od kruške na manje od 86% vol., tako da destilat ima miris i okus upotrijebljenog voća;
- (ii) koja sadrže količinu isparljivih tvari od najmanje 200 grama po hektolitru preračunato na 100% vol. alkohola;
- (iii) koja sadrže maksimalnu količinu metanola od 1000 grama po hektolitru preračunato na 100% vol. alkohola;
- (b) Alkoholna jakost rakije od jabučnog vina i rakije od kruškovog vina koje se stavljaju na tržište kao gotovi proizvodi je najmanje 37,5% vol.
- (c) Nije dopušteno dodavanje razrijeđenog ili nerazrijeđenog alkohola, kako je definirano u Aneksu I. tački 5. ovog pravilnika.
- (d) Rakija od jabučnog vina i rakija od kruškovog vina ne smiju se aromatizirati.
- (e) Rakija od jabučnog vina i rakija od kruškovog vina smiju sadržavati jedino dodati karamel kao sredstvo za prilagođavanje boje.

11. Rakija od meda

- (a) Rakija od meda je jako alkoholno piće:
- (i) proizvedeno isključivo fermentacijom i destilacijom rastvora meda;
- (ii) destilirana na manje od 86% vol. tako da destilat ima organoleptička svojstva koja potiču od upotrijebljene sirovine.
- (b) Alkoholna jakost rakije od meda koja se stavlja na tržište kao gotov proizvod je najmanje 35% vol.

- (c) Nije dopušteno dodavanje alkohola, razrijeđenog ili nerazrijeđenog, kako je definirano u Aneksu I. tački 5. ovog pravilnika.
- (d) Rakija od meda ne smije se aromatizirati.
- (e) Rakija od meda smije sadržavati jedino dodati karamel kao sredstvo za prilagođavanje boje.
- (f) Rakija od meda može se zaslađivati jedino medom.

12. Rakija od taloga (hefebrand)

- (a) Rakija od taloga (*hefebrand*) je jako alkoholno piće proizvedeno isključivo destilacijom vinskog taloga ili taloga fermentiranog voća na manje od 86% vol. alkohola.
- (b) Alkoholna jakost rakije od taloga (*hefebrand*) koja se stavlja na tržište kao gotov proizvod je najmanje 38% vol.
- (c) Nije dopušteno dodavanje razrijeđenog ili nerazrijeđenog alkohola, kako je definirano u Aneksu I. tački 5. ovog pravilnika.
- (d) Rakija od taloga (*hefebrand*) ne smije se aromatizirati.
- (e) Rakija od taloga (*hefebrand*) smije sadržavati jedino dodati karamel kao sredstvo za prilagođavanje boje.
- (f) Naziv rakija od taloga (*hefebrand*) može se dopuniti nazivom upotrijebljene sirovine.

13. Bierbrand ili eau de vie de biere

- (a) *Bierbrand* ili *eau de vie de biere* je jako alkoholno piće dobiveno isključivo direktnom destilacijom pod normalnim pritiskom svježeg piva na manje od 86% vol. alkohola, tako da dobiveni destilat ima organoleptička svojstva piva.
- (b) Alkoholna jakost *bierbranda* ili *eau de vie de biere* koji se stavlja na tržište kao gotov proizvod je najmanje 38% vol.
- (c) Nije dopušteno dodavanje razrijeđenog ili nerazrijeđenog alkohola, kako je definirano u Aneksu I. tački 5. ovog pravilnika.
- (d) *Bierbrand* ili *eau de vie de biere* ne smije se aromatizirati.
- (e) *Bierbrand* ili *eau de vie de biere* smije sadržavati jedino dodati karamel kao sredstvo za prilagođavanje boje.

14. Rakija od jerusalemske artičoke (*topinambur*)

- (a) Rakija od jerusalemske artičoke (*topinambur*) je jako alkoholno piće proizvedeno isključivo destilacijom prevrelog gomolja jerusalemske artičoke (*Helianthus tuberosus* L.) na manje od 86% vol. alkohola.
- (b) Alkoholna jakost rakije od jerusalemske artičoke (*topinambur*) koja se stavlja na tržište kao gotov proizvod je najmanje 38% vol.
- (c) Nije dopušteno dodavanje razrijeđenog ili nerazrijeđenog alkohola, kako je definirano u Aneksu I. tački 5. ovog pravilnika.
- (d) Rakija od jerusalemske artičoke (*topinambur*) ne smije se aromatizirati.
- (e) Rakija od jerusalemske artičoke (*topinambur*) smije sadržavati jedino dodati karamel kao sredstvo za prilagođavanje boje.

15. Votka

- (a) Votka je jako alkoholno piće proizvedeno iz etilnog alkohola poljoprivrednog porijekla dobivenog fermentacijom uz prisustvo kvasca:
 - (i) krompira i/ili žitarica, ili
 - (ii) drugih poljoprivrednih sirovina,

destiliranih i/ili rektificiranih tako da se organoleptička svojstva upotrijebljenih sirovina i nusproizvoda nastalih za vrijeme fermentacije selektivno smanjuju.

Nakon tog postupka može slijediti ponovna destilacija i/ili obrada s primjerenim pomoćnim sredstvima, uključujući obradu s aktivnim drvenim ugljem, kako bi se dobila posebna organoleptička svojstva.

Maksimalni udio ostataka za etilni alkohol poljoprivrednog porijekla mora biti kao u Aneksu I. tački 1. ovog pravilnika, osim za vrijednost metanola koji ne smije prelaziti 10 grama po hektolitru preračunato na 100% vol. alkohola.

- (b) Alkoholna jakost votke koja se stavlja na tržište kao gotov proizvod je najmanje 37,5% vol.
- (c) Votki se smiju dodavati jedino prirodni aromatski sastojci sadržani u destilatu dobivenom od prevrelih poljoprivrednih sirovina. U proizvodu mogu biti prisutna i druga organoleptička svojstva osim dominantne arome.
- (d) Kod opisivanja, prezentiranja ili označavanja votke koja nije proizvedena isključivo od krompira i/ili žitarica potrebno je naznačiti "proizvedeno od ...", uz dodatak naziva jedne ili više sirovina korištenih u proizvodnji etilnog alkohola poljoprivrednog porijekla. Označavanje treba biti u skladu s članom 4. stav (2) Pravilnika o općem deklariranju ili označavanju upakirane hrane.

16. Rakija (s navedenim nazivom voća ili bobice) dobivena maceracijom i destilacijom

- (a) Rakija (s navedenim nazivom voća ili bobice) dobivena maceracijom i destilacijom je jako alkoholno piće:
 - (i) proizvedeno maceracijom djelimično prevrelog ili neprevrelog voća ili bobica iz tačke (ii) s najmanjim udjelom od 100 kg voća ili bobica na maksimalno 20 litara etilnog alkohola poljoprivrednog porijekla i/ili jakog alkoholnog pića i/ili destilata iza čega je obavezna destilacija na manje od 86% vol. alkohola;
 - (ii) dobiveno iz sljedećih vrsta voća ili bobica: kupina (*Rubus fruticosus* auct. Aggr.), jagoda (*Fragaria* spp.), borovnica (*Vaccinium myrtillus* L.), malina (*Rubus idaeus* L.), crveni ribizl (*Ribes rubrum* L.), trnjina (divljih šljiva) (*Prunus spinosa* L.), oskoruša (*Sorbus aucuparia* L.), jarebika (*Sorbus domestica* L.), bobica božikovine (*Illex cassine* L.), joha (*Sorbus torminallis* (L.) Crantz), bobica bazge (*Sambucus nigra* L.), šipak (*Rosa canina* L.), crni ribiz (*Ribes nigrum* L.), banana (*Musa* spp.), plod pasiflore (*Passiflora edulis* Sims), cythera šljiva (*Spondias dulcis* Sol. ex Parkinson), mombinska šljiva (*Spondias mombin* L.).
- (b) Alkoholna jakost rakije (s navedenim nazivom voća ili bobice) dobivene maceracijom i destilacijom koja se stavlja na tržište kao gotov proizvod je najmanje 37,5% vol.
- (c) Rakija (s navedenim nazivom voća ili bobice) dobivena maceracijom i destilacijom ne smije se aromatizirati.
- (d) Prilikom opisivanja, prezentiranja ili označavanja rakije (s navedenim nazivom voća ili bobice) dobivene maceracijom i destilacijom riječi "proizvedeno maceracijom i destilacijom" moraju biti iste vrste, veličine i boje slova te moraju biti u istom

vidnom polju kao i riječi "Rakija (s navedenim nazivom voća ili bobice)", a u slučaju boca, na prednjoj etiketi.

17. Geist (s nazivom upotrijebljenog voća ili sirovine)

- (a) *Geist* (s nazivom upotrijebljenog voća ili sirovine) je jako alkoholno piće dobiveno maceracijom neprevrelog voća i bobica navedenih u kategoriji 16. (a) (ii) ili zelenih dijelova, jezgričavog voća ili drugih biljnih tvari poput trava ili ružinih latica u etilnom alkoholu poljoprivrednog porijekla te potom destilacijom na manje od 86% vol.
- (b) Alkoholna jakost *geista* (s nazivom upotrijebljenog voća ili sirovine) koji se stavlja na tržište kao gotov proizvod je najmanje 37,5% vol.
- (c) *Geist* (s nazivom korištenog voća ili sirovine) ne smije se aromatizirati.

18. Encijan

- (a) Encijan je jako alkoholno piće proizvedeno iz destilata encijana koji je dobiven fermentacijom korijena encijana sa ili bez dodatka etilnog alkohola poljoprivrednog porijekla.
- (b) Alkoholna jakost encijana koji se stavlja na tržište kao gotov proizvod je najmanje 37,5% vol.
- (c) Encijan se ne smije aromatizirati.

19. Jaka alkoholna pića aromatizirana borovicom

- (a) Jaka alkoholna pića aromatizirana borovicom su proizvodi dobiveni aromatiziranjem etilnog alkohola poljoprivrednog porijekla i/ili žitne rakije i/ili žitnog destilata bobicama borovice (*Juniperus communis* L. i/ili *Juniperus oxicedrus* L.).
- (b) Alkoholna jakost jakih alkoholnih pića aromatiziranih borovicom koja se stavlja na tržište kao gotov proizvod je najmanje 30% vol.
- (c) U proizvodnji jakih alkoholnih pića aromatiziranih borovicom dodatno se mogu upotrebljavati i druge prirodne i/ili prirodno identične aromatične tvari u skladu s posebnim propisom o aromama i/ili aromatični pripravci u skladu sa istim pravilnikom i/ili aromatično bilje ili dijelovi aromatičnog bilja, pod uslovom da ostanu prepoznatljiva organoleptička svojstva borovice.
- (d) Jaka alkoholna pića aromatizirana borovicom mogu nositi naziv *wacholder* ili *genebra*.

20. Džin (*gin*)

- (a) *Džin* je jako alkoholno piće aromatizirano borovicom dobiveno aromatiziranjem organoleptički odgovarajućeg etilnog alkohola poljoprivrednog porijekla s bobicama borovice (*Juniperus communis* L.).
- (b) Alkoholna jakost *džina* koji se stavlja na tržište kao gotov proizvod je najmanje 37,5% vol.
- (c) U proizvodnji *džina* smiju se koristiti samo prirodne i/ili prirodno identične aromatične tvari u skladu s posebnim propisom o aromama i/ili aromatični pripravci u skladu sa istim pravilnikom, pod uslovom da okus borovice prevladava.

21. Destilirani džin

- (a) *Destilirani džin* je:
 - (i) jako alkoholno piće aromatizirano borovicom dobiveno isključivo redestilacijom organoleptički pogodnog etilnog alkohola poljoprivrednog porijekla odgovarajućeg kvaliteta s početnim sadržajem alkohola

najmanje 96% vol., u kotlovima koji se tradicionalno koriste za *džin*, uz prisustvo bobica borovice (*Juniperus communis* L.) i drugog prirodnog bilja pod uslovom da prevladava okus borovica, ili

- (ii) mješavina proizvoda takve destilacije i etilnog alkohola poljoprivrednog porijekla istog sastava, čistoće i alkoholne jakosti. Za aromatiziranje destiliranog *džina* mogu se također koristiti prirodne i/ili prirodno identične aromatične tvari i/ili aromatični pripravci navedeni u kategoriji 20. (c).
- (b) Alkoholna jakost destiliranog *džina* koji se stavlja na tržište kao gotov proizvod je najmanje 37,5% vol.
- (c) *Džin* dobiven jednostavnim dodavanjem ekstrakata ili aroma etilnom alkoholu poljoprivrednog porijekla ne smije nositi naziv "*destilirani džin*".

22. London gin

- (a) *London gin* je vrsta destiliranog džina:
 - (i) koji se dobiva isključivo iz etilnog alkohola poljoprivrednog porijekla s maksimalnim sadržajem metanola od 5 grama po hektolitr preračunato na 100% vol. alkohola, aromatizira se isključivo prilikom redestilacije etilnog alkohola u tradicionalnim kotlovima uz prisustvo svih upotrijebljenih prirodnih biljnih tvari;
 - (ii) kod kojeg proizlazeći destilat ima najmanje 70% vol. alkohola;
 - (iii) kada se dodaje bilo koji drugi alkohol poljoprivrednog porijekla, on mora odgovarati svojstvima navedenim u Aneksu I. tački 1. ovog pravilnika, ali s maksimalnim sadržajem metanola od 5 grama po hektolitr 100% vol. alkohola;
 - (iv) koji ne sadrži dodate zaslađivače iznad 0,1 grama šećera po litri konačnog proizvoda ni bojila;
 - (v) koji ne sadrži bilo kakve druge sastojke osim vode.
- (b) Alkoholna jakost *London gina* koji se stavlja na tržište kao gotov proizvod je najmanje 37,5% vol.
- (c) Naziv *London gin* može se dopuniti izrazom "*dry*".

23. Jaka alkoholna pića aromatizirana kimom

- (a) Jaka alkoholna pića aromatizirana kimom su proizvodi dobiveni aromatiziranjem etilnog alkohola poljoprivrednog porijekla kimom (*Carum carvi* L.).
- (b) Alkoholna jakost jakih alkoholnih pića aromatiziranih kimom koja se stavlja na tržište kao gotov proizvod je najmanje 30% vol.
- (c) U proizvodnji jakih alkoholnih pića aromatiziranih kimom mogu se dodatno upotrijebiti i druge prirodne i/ili prirodno identične aromatične tvari u skladu s posebnim propisom o aromama i/ili aromatični pripravci u skladu sa istim pravilnikom, tako da prevladava okus kima.

24. Akvavit ili *aquavit*

- (a) *Akvavit* ili *aquavit* je jako alkoholno piće aromatizirano kimom i/ili jako alkoholno piće aromatizirano sjemenom kopra koje je aromatizirano destilatima bilja ili začina.
- (b) Alkoholna jakost *akvavita* ili *aquavita* koji se stavlja na tržište kao gotov proizvod je najmanje 37,5% vol.

- (c) U proizvodnji akvavita ili *aquavita* mogu se dodatno koristiti i druge prirodne i/ili prirodno identične aromatične tvari u skladu s posebnim propisom o aromama i/ili aromatični pripravci u skladu sa istim pravilnikom, pod uslovom da okus proizlazi prvenstveno iz destilata sjemenki kima (*Carum carvi* L.) i/ili kopra (*Anethum graveolens* L.), pri čemu je zabranjena upotreba eteričnih ulja.
- (d) Gorke tvari ne smiju prevladavati u okusu; sadržaj suhog ekstrakta ne smije biti veći od 1,5 grama na 100 mililitara.

25. Jaka alkoholna pića aromatizirana anisom

- (a) Jaka alkoholna pića aromatizirana anisom su proizvodi dobiveni aromatiziranjem etilnog alkohola poljoprivrednog porijekla prirodnim ekstraktima zvjezdolikog anisa (*Illicium verum* Hook f.), anisa (*Pimpinella anisum* L.), komorača (*Foeniculum vulgare* Mill.) ili drugog bilja koje sadržava jednake glavne aromatične sastojke, korištenjem jednog ili kombinacijom sljedećih postupaka:
 - (i) maceracijom i/ili destilacijom,
 - (ii) redestilacijom alkohola uz prisustvo sjemenki ili drugih biljnih dijelova navedenih biljaka,
 - (iii) dodavanjem prirodnih destiliranih ekstrakata biljaka s aromom anisa.
- (b) Alkoholna jakost jakih alkoholnih pića aromatiziranih anisom koja se stavljaju na tržište kao gotov proizvod je najmanje 15% vol.
- (c) U proizvodnji jakih alkoholnih pića aromatiziranih anisom smiju se koristiti samo prirodne aromatične tvari i aromatični pripravci u skladu s posebnim propisom o aromama.
- (d) Mogu se također koristiti i drugi prirodni biljni ekstrakti ili aromatične sjemenke, pod uslovom da prevladava okus anisa.

26. Pastis

- (a) *Pastis* je jako alkoholno piće aromatizirano anisom koje sadrži prirodne ekstrakte korijena sladiča (*Glycyrrhiza* spp.) uz prisustvo bojila poznatih kao "čalkoni" i glicirizinske kiseline čije su minimalne i maksimalne količine od 0,05 do 0,5 grama po litri.
- (b) Alkoholna jakost *pastisa* koja se stavlja na tržište kao gotov proizvod je najmanje 40% vol.
- (c) U proizvodnji *pastisa* smiju se koristiti samo prirodne aromatične tvari i aromatični pripravci u skladu s posebnim propisom o aromama.
- (d) *Pastis* sadrži manje od 100 grama šećera po litri, izraženo kao invertni šećer, i ima sadržaj anetola od 1,5 do 2 grama po litri.

27. Marsejski pastis (*Pastis de Marseille*)

- (a) Marsejski pastis (*Pastis de Marseille*) je pastis koji sadrži anetol u količini od 2 grama po litri.
- (b) Alkoholna jakost marsejskog pastisa koji se stavlja na tržište kao gotov proizvod je najmanje 45% vol.
- (c) U proizvodnji marsejskog pastisa (*pastis de Marseille*) smiju se koristiti samo prirodne aromatične tvari i aromatični pripravci u skladu s posebnim propisom o aromama.

28. Anis

- (a) *Anis* je jako alkoholno piće aromatizirano anisom kod kojeg karakteristična aroma potiče isključivo od anisa (*Pimpinella anisum* L.) i/ili zvjezdastog anisa (*Illicium verum* Hook f.) i/ili komorača (*Foeniculum vulgare* Mill.).

- (b) Alkoholna jakost *anisa* koji se stavlja na tržište kao gotov proizvod je najmanje 35% vol.
- (c) U proizvodnji *anisa* smiju se koristiti samo prirodne aromatične tvari i aromatični pripravci u skladu s posebnim propisom o aromama.

29. Destilirani anis

- (a) *Destilirani anis* je anis koji sadrži alkohol destilirani uz prisustvo sjemenki navedenih u kategoriji 28. (a), a u slučaju geografske oznake i uz prisustvo mastica (tršlja) i ostalih aromatičnih sjemenki, biljaka ili voća, pod uslovom da taj alkohol predstavlja najmanje 20% alkoholne jakosti *destiliranog anisa*.
- (b) Alkoholna jakost *destiliranog anisa* koji se stavlja na tržište kao gotov proizvod je najmanje 35% vol.
- (c) U proizvodnji *destiliranog anisa* smiju se koristiti samo prirodne aromatične tvari i aromatični pripravci u skladu s posebnim propisom o aromama.

30. Gorka jaka alkoholna pića ili bitter

- (a) Gorka jaka alkoholna pića ili *bitter* su jaka alkoholna pića gorkog okusa koja se dobivaju aromatiziranjem etilnog alkohola poljoprivrednog porijekla s prirodnim i/ili prirodno identičnim aromatičnim tvarima u skladu s posebnim propisom o aromama i/ili aromatični pripravci u skladu sa istim pravilnikom.
- (b) Alkoholna jakost gorkih jakih alkoholnih pića ili *bitter* koja se stavljaju na tržište kao gotov proizvod je najmanje 15% vol.
- (c) Gorka jaka alkoholna pića ili *bitter* mogu se također označavati kao "amer" ili "*bitter*" sa ili bez drugog pojma.

31. Aromatizirana votka

- (a) Aromatizirana votka je votka koja ima prevladavajuću aromu drugačiju od sirovine.
- (b) Alkoholna jakost aromatizirane votke koja se stavlja na tržište kao gotov proizvod je najmanje 37,5% vol.
- (c) Aromatizirana votka može se zaslađivati, kupažirati, aromatizirati, ostaviti da dozrijeva ili bojiti.
- (d) Aromatizirana votka može nositi naziv bilo koje prevladavajuće arome s riječju "votka".

32. Liker

- (a) Liker je jako alkoholno piće:
 - (i) koje sadrži najmanju količinu šećera, izraženu kao invertni šećer:
 - 70 grama na litru za liker od trešanja/višanja kod kojeg etilni alkohol proizlazi isključivo od rakije od trešanja/višanja,
 - 80 grama na litru za liker od encijana ili slične likere pripremljene s encijanom ili sličnim biljkama kao jedinom aromatičnom tvari,
 - 100 grama na litru u svim drugim slučajevima;
 - (ii) proizvedeno aromatiziranjem etilnog alkohola poljoprivrednog porijekla ili destilata poljoprivrednog porijekla ili jednog ili više jakih alkoholnih pića ili njihovih mješavina te zaslađeno, s dodatkom proizvoda poljoprivrednog porijekla ili prehrambenih proizvoda poput vrhnja, mlijeka ili drugih mliječnih proizvoda, voća, vina ili aromatiziranog vina u skladu s posebnim propisima o vinu.
- (b) alkoholna jakost likera koji se stavlja na tržište kao gotov proizvod je najmanje 15% vol.

- (c) Kod proizvodnje likera dozvoljeno je aromatiziranje prirodnim aromatičnim tvarima i pripravcima u skladu s posebnim propisom o aromama i prirodno identičnim aromatičnim tvarima i pripravcima u skladu sa istim propisom.

Izuzetno, prirodno identične aromatične tvari i pripravci u skladu s posebnim propisom o aromama ne smiju se koristiti u pripremi sljedećih likera:

- (i) voćnih likera od: crnog ribiza, trešanja/višanja, malina, duda, borovnica, agruma, vrsta jagodičastog voća (*Rubus chamaemorus*), artičke kupine (*Rubus arcticus*), američke brusnice, evropske brusnice (*Vaccinium vitis-idaea*), morske trave i ananasa;
- (ii) biljnih likera od: metvice, encijana, anisova sjemena, *génépi* (kunica, žutilica) i ljekovite biljke/djeteline.
- (d) Kod označavanja likera proizvedenih u Bosni i Hercegovini, za čiju proizvodnju se upotrebljava etilni alkohol poljoprivrednog porijekla, smiju se zbog uobičajene metode proizvodnje koristiti sljedeće složenice:
- *prune brandy (brendi od šljive)*,
 - *orange brandy (brendi od naranče)*,
 - *apricot brandy (brendi od breskve)*,
 - *cherry brandy (brendi od višnje)*,
 - *solbaerrom*, također poznat i kao rum od crnog ribiza.

Pri označavanju i prezentiranju ovih likera složenica se mora naznačiti na etiketi u jednom redu jednakim slovima iste vrste i boje, a riječ "liker" mora se nalaziti u neposrednoj blizini i to slovima čija veličina nije manja od slova složenice. Ako alkohol ne potiče od navedenog jakog alkoholnog pića, njegovo se porijeklo mora označiti na etiketi u istom vidnom polju uz složenicu i riječ "liker" bilo da se naznači vrsta poljoprivrednog alkohola bilo riječima: "poljoprivredni alkohol" ispred kojih stoji: "proizvedeno od" ili "proizvedeno upotrebom".

33. Krem liker od (uz naziv korištenog voća ili sirovine)

- (a) Jaka alkoholna pića poznata kao krem likeri od (uz naziv korištenog voća ili sirovine), osim mliječnih proizvoda, likeri su koji sadrže najmanje 250 grama šećera po litri izraženog kao invertni šećer.
- (b) Alkoholna jakost krem likera od (uz naziv korištenog voća ili sirovine) koji se stavlja na tržište kao gotov proizvod je najmanje 15% vol.
- (c) Na ovo jako alkoholno piće primjenjuju se pravila o aromatičnim tvarima i pripravcima utvrđena za kategoriju 32. ovog Aneksa.
- (d) Naziv pod kojim se ovo jako alkoholno piće stavlja na tržište može se dopuniti pojmom "liker".

34. Creme de cassis

- (a) *Creme de cassis* je liker od crnog ribiza s minimalnim sadržajem šećera od 400 grama po litri izražen kao invertni šećer.
- (b) Alkoholna jakost *creme de cassis* koja se stavlja na tržište kao gotov proizvod je najmanje 15% vol.
- (c) Na *creme de cassis* primjenjuju se pravila o aromatičnim tvarima i pripravcima utvrđena za kategoriju 32. ovog Aneksa.
- (d) Naziv pod kojim se ovo jako alkoholno piće stavlja na tržište može se dopuniti pojmom "liker".

35. Guignolet

- (a) *Guignolet* je liker dobiven maceracijom trešanja/višanja u etilnom alkoholu poljoprivrednog porijekla.
- (b) Alkoholna jakost *guignoleta* koji se stavlja na tržište kao gotov proizvod je najmanje 15% vol.
- (c) Na *guignolet* se primjenjuju pravila o aromatičnim tvarima i pripravcima utvrđena za kategoriju 32. ovog Aneksa.
- (d) Naziv pod kojim se ovo jako alkoholno piće stavlja na tržište može se dopuniti pojmom "liker".

36. Punch au rhum

- (a) *Punch au rhum* je liker čiji alkohol potiče isključivo od ruma.
- (b) Alkoholna jakost *punch au rhuma* koji se stavlja na tržište kao gotov proizvod je najmanje 15% vol.
- (c) Na *punch au rhum* primjenjuju se pravila o aromatičnim tvarima i pripravcima utvrđena za kategoriju 32. ovog Aneksa.
- (d) Naziv pod kojim se ovo jako alkoholno piće stavlja na tržište može se dopuniti pojmom "liker".

37. Sloe gin

- (a) *Sloe gin* je liker proizveden maceracijom divlje šljive (trnjine) u *džinu* s mogućim dodatkom soka divlje šljive.
- (b) Alkoholna jakost *sloe gina* koji se stavlja na tržište kao gotov proizvod je najmanje 25% vol.
- (c) U proizvodnji *sloe gina* smiju se koristiti samo prirodne aromatične tvari i aromatični pripravci u skladu s posebnim propisom o aromama.
- (d) Naziv pod kojim se ovo jako alkoholno piće stavlja na tržište može se dopuniti pojmom "liker".

38. Sambuka (Sambuca)

- (a) *Sambuka (Sambuca)* je bezbojni liker aromatiziran anisom:
- (i) koji sadrži destilate anisa (*Pimpinella anisum* L.), zvjezdastog anisa (*Illicium verum* L.) ili drugih aromatskih biljaka;
- (ii) koji ima minimalni sadržaj šećera od 350 grama po litri izraženog kao invertni šećer;
- (iii) sa sadržajem prirodnog anetola najmanje 1 gram i najviše 2 grama po litri.
- (b) Alkoholna jakost *sambuke (sambuce)* koja se stavlja na tržište kao gotov proizvod je najmanje 38% vol.
- (c) Na jako alkoholno piće *sambuka (sambuca)* primjenjuju se pravila o aromatičnim tvarima i pripravcima utvrđena za kategoriju 32. ovog Aneksa.
- (d) Naziv pod kojim se ovo jako alkoholno piće stavlja na tržište može se dopuniti pojmom "liker".

39. Maraskino (maraschino, marrasquino)

- (a) *Maraskino (maraschino, marrasquino)* je bezbojni liker čija aroma uglavnom potiče od destilata višnje maraske ili od proizvoda dobivenih maceriranjem višanja ili dijelova višanja u alkoholu poljoprivrednog porijekla s minimalnim sadržajem šećera od 250 grama po litri izraženo kao invertni šećer.
- (b) Alkoholna jakost *maraskina (maraschina, marrasquina)* koji se stavlja na tržište kao gotov proizvod je najmanje 24% vol.
- (c) Na *maraskino (maraschino, marrasquino)* primjenjuju se pravila o aromatičnim tvarima i pripravcima utvrđena za kategoriju 32. ovog Aneksa.

- (d) Naziv pod kojim se ovo jako alkoholno piće stavlja na tržište može se dopuniti pojmom "liker".

40. Nocino

- (a) *Nocino* je liker čija aroma potiče uglavnom od maceriranja i/ili destilacije cijelih zelenih oraha (*Juglans regia* L.), s minimalnim sadržajem šećera od 100 grama po litri izraženog kao invertni šećer.
- (b) Alkoholna jakost *nocina* koji se stavlja na tržište kao gotov proizvod je najmanje 30% vol.
- (c) Na *nocino* se primjenjuju pravila o aromatičnim tvarima i pripravcima utvrđena za kategoriju 32. ovog Aneksa.
- (d) Naziv pod kojim se ovo jako alkoholno piće stavlja na tržište može se dopuniti pojmom "liker".

41. Liker od jaja ili advocaat ili avocet ili advokat

- (a) Liker od jaja (*advocaat* ili *avocet* ili *advokat*) je jako alkoholno piće, aromatizirano ili ne, dobiveno od etilnog alkohola poljoprivrednog porijekla, destilata i/ili jakog alkoholnog pića, čiji su sastojci kvalitetna žumanca jaja, bjelanca jaja te šećer ili med. Minimalni sadržaj šećera ili meda mora biti 150 grama po litri izraženi kao invertni šećer. U jednoj litri likera od jaja mora biti sadržano najmanje 140 grama čistih žumanaca jaja.
- (b) Izuzetno od člana 2. stav 1. (c) ovog pravilnika, minimalna alkoholna jakost gotovog proizvoda iznosi 14% vol.
- (c) U proizvodnji likera od jaja (*advocaat* ili *avocet* ili *advokat*) smiju se koristiti samo prirodne ili prirodno identične aromatične tvari i aromatični pripravci u skladu s posebnim propisom o aromama.

42. Liker s jajima

- (a) Liker s jajima je jako alkoholno piće, aromatizirano ili ne, dobiveno od etilnog alkohola poljoprivrednog porijekla, destilata i/ili jakog alkoholnog pića, čiji su karakteristični sastojci kvalitetna žumanca jaja, bjelanca jaja te šećer ili med. Minimalni sadržaj šećera ili meda mora biti 150 grama po litri izraženi kao invertni šećer. U jednoj litri likera s jajima mora biti sadržano najmanje 70 grama čistih žumanaca jaja.
- (b) Alkoholna jakost likera s jajima koji se stavlja na tržište kao gotov proizvod je najmanje 15% vol.
- (c) proizvodnji likera s jajima smiju se koristiti samo prirodne aromatične tvari i aromatični pripravci u skladu s posebnim propisom o aromama.

43. Mistrà

- (a) *Mistrà* je bezbojno jako alkoholno piće aromatizirano anisovim sjemenom ili prirodnim anetolom:
- (i) koje sadrži najmanje 1 gram i najviše 2 grama po litri anetola;
- (ii) može sadržavati destilat aromatskih biljaka;
- (iii) koje ne sadrži dodati šećer.
- (b) Alkoholna jakost *mistre* koja se stavlja na tržište kao gotov proizvod je najmanje 40% vol., a najviše 47% vol.

- (c) U proizvodnji *mistre* smiju se koristiti samo prirodne aromatične tvari i aromatični pripravci u skladu s posebnim propisom o aromama.

44. Väkevå glögi ili Spritglögg

- (a) *Väkevå glögi* ili *Spritglögg* je jako alkoholno piće dobiveno aromatiziranjem etilnog alkohola poljoprivrednog porijekla s prirodnim ili prirodno-identičnim aromama klinčića i/ili cimeta uz korištenje jednog od sljedećih postupaka: maceracije i/ili destilacije, redestilacije alkohola uz dodatak dijelova navedenih biljaka, s dodatkom prirodne ili prirodno-identične arome klinčića ili cimeta ili kombinacijom tih postupaka.
- (b) Alkoholna jakost *Väkevå glögi* ili *Spritglögg* koji se stavlja na tržište kao gotov proizvod je najmanje 15% vol.
- (c) U proizvodnji jakog alkoholnog pića *Väkevå glögi* ili *Spritglögg* mogu se koristiti i drugi prirodni ili prirodno-identični biljni ekstrakti ili arome u skladu s Pravilnikom o aromama, ali aroma navedenih začina mora prevladavati.
- (d) Maksimalni sadržaj vina ili proizvoda od vina je 50 % gotovog proizvoda.

45. Berenburg ili beerenburg

- (a) *Berenburg* ili *beerenburg* je jako alkoholno piće:
- (i) proizvedeno uz korištenje etilnog alkohola poljoprivrednog porijekla;
- (ii) s maceriranjem plodova voća ili biljaka ili njihovih dijelova;
- (iii) koje sadrži kao posebnu aromu destilat korijena encijana (*Gentiana lutea* L.), bobice borovice (*Juniperus communis* L.) i lišće lovora (*Laurus nobilis* L.);
- (iv) boja gotovog proizvoda varira od svijetlo do tamnosmeđe;
- (v) koje se može zaslađivati do maksimalno 20 grama po litri izraženo kao invertni šećer.
- (b) Alkoholna jakost *berenburga* ili *beerenburga* koji se stavlja na tržište kao gotov proizvod je najmanje 30% vol.
- (c) U proizvodnji jakog alkoholnog pića *berenburg* ili *beerenburg* smiju se koristiti samo prirodne aromatične tvari i aromatični pripravci u skladu s posebnim propisom o aromama.

46. Nektar od meda

- (a) Nektar od meda je jako alkoholno piće dobiveno aromatiziranjem mješavine fermentiranog rastvora meda i mednog destilata i/ili etilnog alkohola poljoprivrednog porijekla, a sadrži najmanje 30% vol. fermentiranog rastvora meda.
- (b) Alkoholna jakost nektara od meda koji se stavlja na tržište kao gotov proizvod je najmanje 22% vol.
- (c) U proizvodnji nektara od meda smiju se koristiti samo prirodne aromatične tvari i aromatični pripravci u skladu s posebnim propisom o aromama, pod uslovom da prevladava okus meda.
- (d) Nektar od meda smije se sladiti samo medom.

ANEKS III.

OBRAZAC ZAHTJEVA ZA REGISTRACIJU

1. PODACI O PODNOSIOCU ZAHTJEVA

Naziv udruženja		
Adresa i telefon		
Pravni status udruženja		
Podaci o svakom pojedinom članu udruženja		
Ime i prezime ili naziv	Adresa ili sjedište, telefon	Matični broj

2. PRILOZI UZ ZAHTJEV

staviti križić	Dokumentacija
x	
	Specifikacija pića u skladu s članom 23. ovog pravilnika
	Izvod iz sudskog registra
	Dokaz (fizikalno-hemijska analiza) o usklađenosti pića sa specifikacijom
	Ako proizvod ima geografski prefiks – potreban dokaz o proizvodnji proizvoda na geografskom području koje je istaknuto u nazivu

(mjesto i datum) (potpis podnosioca zahtjeva)

ANEKS IV.

OBRAZAC ZAHTJEVA ZA PRAVO UPOTRABE REGISTRIRANE OZNAKE

1. PODACI O PODNOSIOCU ZAHTJEVA

Naziv proizvođača	
Adresa	
Telefon, telefaks, e-mail	
Pravni status proizvođača	
Matični broj proizvođača	

2. PRILOZI UZ ZAHTJEV

staviti križić x	Dokumentacija
	Dokaz o ispunjavanju uslova navedenih u specifikaciji iz člana 23. ovog pravilnika
	Izvod iz sudskog registra, dozvola za obrt ili rješenje o upisu u Registar poljoprivrednih gazdinstava.

(mjesto i datum) (potpis podnosioca zahtjeva)